

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 18. Renunciantes fuisse nudos, & quamobrem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

reperio, vt intelligamus, Christū Dominum, qui Ioannis 9. ostium dicitur, cœlorum aditum, communi humani generis peccato interclusum, nobis patefecisse, atque ab eo baptismalis gratiæ thesauros in eos effundi. Ac quoniam plurimi huic dæmonis, & sociorum detestationi intererant, quos sacra renunciationis verba audire, necesse erat: ideo sapientissimè Patres statuerunt, vt ea de suggestu à singulis ederetur: quemadmodum Tertullianus meminit lib. de Pall. cap. 5. sui ipsius renunciationem hoc modo referens: enim vero, cum hanc primum sapientiam vestit, quæ vanissimis superstitionibus renuit, tunc certissime pallium superque omnes exumas, & peplos augusta vestis, superque omnes apices, & titulos sacer suggestus deducit oculus. suades, reuerere habitum, unius interim erroris tui renunciatorem.

Renunciatio de suggestu.

Renunciaturos fuisse nudos, & quamobrem.

CAP. XVIII.

Diligenter vero corporis etiam habitum, quo in renunciatione utebantur, fideles obseruabant. Ita enim fiet, vt animo magis hereant, quæ hac cæremonia consecuti sunt, nimirum se à primi parentis labe expiatos esse: & simul facilius intelligant, quid eos facere oporteat, qui velint (velle autem omnes debent) renunciationis mysteriis respondere. Nam, qui dæmonis castra se deserere profite-

Renunciantes erant nudi, & quare Renunciatio in quibus regionibus nunc fiat à nudis.

bantur, omnes vestes exuebant: vt cum
athletarum more cernerentur, ac se
milititer gererēt, facile possent agnoscere,
se ad pugnam contra fortissimos hostes
iri, tum superbix radices euellendas esse,
perditio dæmonis, cui renunciabant, om-
habuerit, & enata sit. quod vix auderem
prodere, mendacij suspicionem reuerentia
& adhuc Egyptiis, Saracenis, & Aethiopi-
in vsu esse, ex Ordine baptismi secundum

a De ordi-
ne, qui tū
seruatur, cū
quis à Sa-
racenismo
ad nostram
fidem trās-
fugit.
b De ordi-
ne baptismi
Aethiopū

Egyptiorum, * Niceta Choniata, & * Zeno
ne Aethiopo didicissem, & S. Dionysius
pagita, cuius fidem nemo in dubium
nobis testatum reliquisset. Is enim lib.
cles. Hierarch. cap. de bapt. cum sui
ceremonias ordine persequeretur, sic
sacerdotibus imperat, vt viri, atque sponsa
na perscribant, iis scriptis, sacras preces perscri-
vbi vniuersa Ecclesia cum eo compleuit, ex
expoliatque per ministros. deinde cum illum
tem versus attendentem, manusque porrigent
eam regionem pertinentes, collocavit: tum
tertio Satanam, vt ita dicam, insufflare, & p-
ea, que desolationis, & abrenunciationis sunt,
teri. Quo loco expoliandi verbum sedulo
tandum est: omnium enim vestium detrac-
nem, & ipsam corporis nuditatem huius
quod ex græca Dionysij voce, & paulo post in
sententiam inquit: cum ei plane vestes
detraxerunt, tum sacerdotes, &c. vbi pro
græcè τελέως, hoc est, omnino, legimus.
quidem satis ipsa propositam quaestio-

constitunt. Verum, ne quis dubitandi locus
relinquatur, aliorum Patrum testimonia adij-
ciam, quæ mihi diuturna lectione comperta
sunt. Sanè sanctus Gregorius Nazianzenus,
qui de Ecclesiæ ritibus optimè meritus est, o-
rat. 40. in san. bapt. eum Christianæ religionis
amplectendæ cupidus, ad rerum humanarum
despicientiam inuitaret, renunciantium habitum,
ac præcipuè nuditatem cõmemorat: vt in hæc
intuentes, vitæ traducendæ formam desume-
rent: cognosces porro ex hoc habitu, ac rerum specie,
& ex verbis, quod Satana renuncias, & Christo
coniungaris, non enim oratione duntaxat, sed etiam
habitu ipso, hoc est, vestibus nudatus, corporeque ad
Occasum inuersus, ac manus erectas habens, Sata-
nam abiurabis. Elias vero Cretensis, cum hunc
locum explicaret, non modo eiusdem nudita-
tis meminit, sed eam quoque à sancto Diony-
sio Areopagita traditam esse, scribit his verbis:
in diuino nostro ortu, quemadmodum sacerrimus Dio-
nysius inquit ad sacerdotem quidem is adducitur, qui
spirituali regeneratione donandus est. ipse autem &
pedes eius, adhibita ministrorum eorum, qui ad hoc
constituti sunt, opera, calceis nudat, & corpus vni-
uersum detegit. postea cum ad Occasum intuen-
tem statuens, manusque in altum extensas haben-
tem, ac velut aliquid repellentem, ter eum ad-
uersus Satanam exsufflare iubet, atque insuper
abrenunciationis verba profiteri. porro sacrosancta
hec traditio per hæc signa multa nobis subindicat.
nam per id, quod ille excalceatur, ac denuda-
tur, prioris vitæ affectionibus vitiosis addi-
ctæ, denudatio, atque ad extremos etiam us-

que ipsius habitus abiectio significatur. Et rursus ibidem multa habet, quæ eandem confirmationem confirmant. ego breuitatis studio potissimum transcripti: ad hunc igitur nudato eo, qui ad baptismum accedit, iam eum ad eum traducit, & dicit: abrenuncias, &c. Sed et faciam ut Nicolai Cabasile authoritas premissa mittatur, cuius edidici etiam verba, & inter quidam, quæ in exposit. Liturg. c. v. legitur: in aliis sacramentis multa alia inueniuntur, admodum in baptismo eos, qui sunt baptizati, calceos, & vestes oportet exuere, & ad occidendum respicientes, manus extendere, & exsufflare, quæ enim manus extensionis, & exsufflationis mentio fit, ipse renunciandi mos exprimitur, cum huius ceremoniæ essent. quæ mox magno opere miror Rupertum Lincolniensem, qui alias Dionysij verba, latentesque locum egregie est assecutus, in hoc tam manifestum lucinatam fuisse, ut non omnino nudos renunciationis munus obiuisse, docuerit. quam quod idemmet significat, propterea stes illis detractas esse, ut ex earum depositione veterem labem exuendi occasionem arripere, sine hæsitatione amplector, non minus propter ipsius viri authoritatem, quam quæ etiam ab Elia Cretenensi loco supra allato traditum est. Ac quoniam idem asseruit, corporis nuditatem Christianæ humilitatis argumentum fuisse, non ab re facturum me existimamus si originem, unde illa deriuauit, ostendere. Vnde detur autem à veteribus candidatis, profectione esse, quos Plutarchus in Coriol. narrat, quæ

Renunciatio cur fiet à nudis

Renunciatio si nuditas argumentum humilitatis Candidati tunicam exuebat, & quare.

in eam
te, no
tur. ne
suffrag
corpo
popo
mo au
etiam
quibu
di cau
mone
ligere
letæ g
vel vt
terit
moni
ctum
hunc
bus rep
tis eam
uerat.
Renun
tem
se, co
lisse
loru
S Ed
rit.

in campum descendissent, tunicam deposuisse, non modo, ut idem inquit in quaest. Centur. ne pecuniam in sinu gestarent, qua plebis suffragia emerent, vel ut cicatrices aduerso corpore acceptas, ad sui commendationem populo ostentarent. verum etiam ut, quemadmodum presentatione, & supplicationibus, sic etiam habitu, & nudatione se deprimerent. quibus omnibus addi potest, corporis nudandi causam fuisse, vel ut imposterum contra demonem perpetuo sibi dimicandum esse, intellexerent, quod olim nudi gladiatores, & athletee gladios, & brachia inter se conferebant: vel ut argumentum esset, eos a demone ditiertisse, quoniam veteres Hebraei simili caeremonia in diuortio utebantur: ut est apud Sanctum Anselmum explanat. in cap. 3. Matth. in hunc modum: mos erat in lege, ut, si aliquis superbus repudiaret uxorem, alius, qui iure propinquitatis eam ducere uellet, discalcearet eum, qui repudiauerat.

Renunciatum nuditatis alia causa. Gladiatores, & athletee nudipugnabant. Cle. Alex. lib. 3. ad Orig. in li. tob & Phil. Iud. lib. de agricul. de leg. special. & quod deter. potior. i. lid. Diuerſes Iudices bantur.

Renunciantes stetiſſe recto corpore, ad Solem occidentem spectasse, manus protendiſſe, in caelum erexiſſe, complicaſſe inuicem, colliſiſſe, spiritum impulſiſſe, quosdam etiam in terram spuere, & singulorum ratio demonstrata.

CAP. XIX.

Sed nihil profecto lectoribus aequae placuerit, nihilque maiorem illis alacritatem ve-